

Svibanj 2010.: Poslije dugotrajnih pregovora Vijeće je prije odluke o donošenju bilo kojih instrumenata u okviru Euratom Treaty pozvalo na sveobuhvatne konzultacije zainteresiranih (lipanj 2004., zaključci Vijeća o nuklearnoj sigurnosti i sigurnom upravljanju potrošenim gorivom i radioaktivnim otpadom, 10823/04). Razdoblje konzultacija bilo je 31. 3. – 31. 5. 2010. INFORSE-Europe** dostavio je odgovor na *on-line* anketu. Više informacija dostupno je na internetskoj stranici INFORSE response.

** INFORSE-Europe je međunarodna, neprofitna organizacija (NVO), čini je mreža europskih ekoloških organizacija za promicanje održivog energetskog razvoja u Europi i svijetu u suradnji s drugim regijama INFORSE. INFORSE-Europa sastoji od se 70 udruga članica iz 30 europskih zemalja.

INFORSE: preporuke i komentari koji se odnose na originalni prijedlog

Smatra se nelogičnim prijedlog koji uključuje proizvoljno određenu godinu (2018.) u kojoj odlagališta za radioaktivni otpad moraju biti u funkciji, a taj štetni materijal izoliran iz okoliša na stotine tisuća godina. Nadalje, smatra se da predloženi vremenski rok može interferirati sa znanstvenim analizama i procesima javne rasprave nužnim za kreiranje najpodesnijih uređaja za odlaganje. Također, Komisija mora zabraniti izvoz nuklearnog otpada za konačno odlaganje u zemlje izvan EU-a.

U sljedećem broju donosimo aktivnosti i rješenja pojedinih zemalja u upravljanju radioaktivnim otpadom, posebno kratkoživućeg otpada.

društvene vijesti

Izvešće o Međunarodnom znanstveno-stručnom skupu

XIII. Ružičkini dani

“DANAS ZNANOST – SUTRA INDUSTRIJA”

Vukovar, 16. i 17. rujna 2010.

Prehrambeno-tehnološki fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Hrvatsko društvo kemijskih inženjera i tehnologa i European Federation of Food Science and Technology (EFFoST) organizirali su međunarodni Znanstveno-stručni skup *XIII. Ružičkini dani* koji se održao u Vukovaru u sjećanje na nobelovca Leopolda (Lavoslava) Ružičku, u prostorima *Ružičkine kuće*, Javne Ustanove u kulturi Hrvatski dom Vukovar te Hotela LAV. Cilj Skupa bio je okupljanje znanstvenika i stručnjaka iz Hrvatske i inozemstva te predstavljanje znanstvene i stručne djelatnosti iz područja kemije, kemijskog i biokemijskog inženjerstva, prehrambene tehnologije i biotehnologije, medicinske biokemije i farmacije, zaštite okoliša, poljoprivrede i šumarstva s naglaskom na primjenu znanosti i novih tehnologija u razvoju gospodarstva. Od samih početaka održavanja skupova pod nazivom *Ružičkini dani* aktivnosti skupa su usmjeravane tematskim naslovom. Smatrajući vrlo važnom implementaciju novih tehnologija te najnovijih znanstvenih i stručnih dostignuća u razvoju gospodarstva, Znanstveno-organizacijski odbor Skupa odlučio je da tematski naslov *XIII. Ružičkinih dana* bude “DANAS ZNANOST – SUTRA INDUSTRIJA”. Ružičkini dani se održavaju od 1978. godine, a od ove godine po prvi put imali su karakter međunarodnog skupa zahvaljujući suorganizaciji EFFoST-a čija je predstavnica održala i plenarno predavanje na Skupu.

Skup je održan pod pokroviteljstvom:

– Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (HAZU) – Razreda za matematičke, fizičke i kemijske znanosti,

uz potporu:

– Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske,

– Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja Republike Hrvatske,

– Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva Republike Hrvatske,

– Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva Republike Hrvatske,

– Odbora za gospodarstvo Hrvatskog sabora,

– Akademije tehničkih znanosti Hrvatske,

– Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku,

– Vukovarsko-srijemske županije,

– Grada Vukovara.

Članovi Znanstveno-organizacijskog odbora Znanstveno-stručnog skupa *XIII. Ružičkini dani* bili su: prof. dr. sc. Drago Šubarić (predsjednik), prof. dr. sc. Srećko Tomas (dopredsjednik), prof. dr. sc. Ante Jukić (dopredsjednik), doc. dr. sc. Jurislav Babić, prof. dr. sc. Mate Bilić, prof. dr. sc. Ljubica Glavaš-Obrovac, prof. dr. sc. Vlado Guberac, mr. sc. Ivan Hubalek, prof. dr. sc. Damir Ježek, mr. sc. Filip Kljajić, prof. dr. sc. Damir Magdić, prof. dr. sc. Milena Mandić, Ivanka Miličić, prof., Ana Mrgan, dipl. ing., Mira Nikolić, dipl. ing., Ivana Pavleković, dipl. ing., doc. dr. sc. Mirela Planinić, prof. dr. sc. Milan Sak-Bosnar, dr. sc. Aleksandra Stjepanović i Darko Vrbešić, dipl. ing.

Znanstveno-organizacijski odbor Znanstveno-stručnog skupa *XIII. Ružičkini dani* održao je pet radnih sastanaka u vijećnici Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek, Franje Kuhača 20, Osijek, a ti-

jekom cijele pripreme Skupa članovi Odbora su obavljali i niz dogovora elektroničkom poštom te su pojedini članovi Odbora bili u posjetima HDKI-u u Zagrebu.

Sponzori Skupa, svi oni koji su financijski, svojim uslugama i proizvodima potpomogli Skup, bili su:

- Zaklada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti,
- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske,
- Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja Republike Hrvatske,
- Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva Republike Hrvatske,
- Vukovarsko-srijemska županija,
- Grad Vukovar,
- PLIVA HRVATSKA d. o. o.,
- Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons (OPCW),
- Saponia d. d.,
- Hrvatska gospodarska komora,
- Hrvatska turistička zajednica,
- Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost,
- Genera d. d.,
- Poljoprivredni fakultet u Osijeku,
- Borovo d. d.,
- Belišće d. d.,
- Zvečevo d. d.,
- Belje d. d.,
- Karolina d. o. o.,
- Osječka pivovara d. d.,
- Hrvatska poštanska banka d. d.,
- HP – HRVATSKA POŠTA d. d.,
- Agrionica d. o. o.,
- Bioland d. o. o.,
- Hotel Lav,
- Hotel Dunav.

Znanstveni i stručni radovi na Skupu prezentirani su kao plenarna predavanja, usmena priopćenja te posterska priopćenja (Tablica 1), unutar sljedećih sekcija:

1. Kemijska analiza i sinteza
2. Kemijsko i biokemijsko inženjerstvo
3. Prehrambena tehnologija i biotehnologija
4. Medicinska biokemija i farmacija
5. Kemija u poljoprivredi i šumarstvu
6. Zaštita okoliša

Prijavljeno je ukupno 395 sudionika (Tablica 2) iz 16 različitih zemalja (Hrvatska, Češka, Srbija, Bosna i Hercegovina, Makedonija, Slovenija, Norveška, Turska, Kosovo, Švedska, Njemačka, Italija, Mađarska, Španjolska, Portugal, Austrija). Održano je šest plenarnih predavanja, 15 usmenih priopćenja te 102 posterska priopćenja, ukupno 123 znanstvena i stručna rada, a također i nekoliko je tvrtki izložilo svoju opremu i uređaje (tvrtke: M. B. O.–BIRO d. o. o., Anton Paar Croatia – Anton Paar GmbH Podružnica Zagreb te Agrionica d. o. o., koja je ujedno i jedan od sponzora Skupa).

Tijekom prijave za Skup, autori su uz sažetak rada predložili sekciju kojoj pripada njihov rad, a članovi Znanstveno-organizacijskog odbora Skupa su prilikom recenzije sažetaka radove svrstavali po sekcijama. Pri tome se vodilo računa da se ukoliko je moguće poštuje želja autora.

Plenarni predavači na Skupu bili su ugledni znanstvenici iz Hrvatske i Europe s najnovijim postignućima iz područja kemije, ke-

Tablica 1 – Brojnost radova po načinu prezentiranja rada te brojnost posterskih priopćenja po sekcijama

Ukupno radova	Plenarna predavanja	Usmena priopćenja	Posterska priopćenja
123	6	15	102

Kemijska analiza i sinteza	Kemijsko i biokemijsko inženjerstvo	Prehrambena tehnologija i biotehnologija	Medicinska biokemija i farmacija	Kemija u poljoprivredi i šumarstvu	Zaštita okoliša
11	11	56	5	3	16

Tablica 2 – Brojnost radova po načinu prezentiranja rada te brojnost posterskih priopćenja po sekcijama na osnovi toga da li autori dolaze iz Hrvatske ili iz inozemstva:

	Ukupno radova	Plenarna predavanja	Usmena priopćenja	Posterska priopćenja
Hrvatska	95	4	9	82
Inozemstvo	28	2	6	20

	Kemijska analiza i sinteza	Kemijsko i biokemijsko inženjerstvo	Prehrambena tehnologija i biotehnologija	Medicinska biokemija i farmacija	Kemija u poljoprivredi i šumarstvu	Zaštita okoliša
Hrvatska	11	11	42	3	3	12
Inozemstvo	0	0	14	2	0	4

mijskog i biokemijskog inženjerstva, prehrambene tehnologije i biotehnologije, kako slijedi:

- Janez Hribar (Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Ljubljana, Slovenija) – *Tehnologije u nastajanju i njihova perspektiva u prehrambenoj industriji*;
- Vlasta Piližota (Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek, Osijek, Hrvatska) – *Ususret održivoj proizvodnji hrane*;
- Dragan Kovačević (Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek, Osijek, Hrvatska) – *Komercijalizacija znanstvenih istraživanja u funkciji gospodarske konkurentnosti Hrvatske*;
- Damir Ježek (Prehrambeno-biotehnološki fakultet, Zagreb, Hrvatska) – *Obrada prehrambenih namirnica visokim tlakovima*;
- Aleksandra Stjepanović (Universitet for miljø- og biovitenskap, Institutt for kjemi, bioteknologi og matvitenskap, Ås, Norveška) – *Nove tehnologije ispitivanja patogena u hrani: molekularno-biološke metode*;
- Grace Karminski Zamola (Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije, Zagreb, Hrvatska) – *Heterociklički kondenzirani kinoloni i kinolini kao potencijalni antitumorski agensi*.

Na otvorenju Skupa bili su brojni ugledni gosti: dr. sc. Hrvoje Meštrić, Ravnatelj uprave za znanost pri Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske (izaslanik ministra prof. dr. sc. Radovana Fuchsa), akademkinja Vlasta Piližota (izaslanica predsjednika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti akademika Milana Moguš), predsjednik Odbora za gospodarstvo Hrvatskoga sabora prof. dr. sc. Dragan Kovačević, prof. dr. sc. Ratimir Žanetić (izaslanik predsjednika Akademije tehničkih znanosti Hrvatske prof. dr. sc. Stanka Tonkovića), prof. dr. sc. Drago Žagar, prorektor za nastavu i studente (izaslanik rektorice Sveučili-

lišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku prof. dr. sc. Gordane Kralik), župan Vukovarsko-srijemske županije gospodin Božo Galić, gradonačelnik grada Vukovara gospodin Željko Sabo, ravnateljica Hrvatske agencije za hranu dr. sc. Zorica Jurković, dekan Biotehničkog fakulteta u Ljubljani prof. dr. sc. Janez Hribar, dekan Prehrambeno-biotehnološkog fakulteta u Zagrebu prof. dr. sc. Damir Ježek, dekan Veleučilišta "Lavoslav Ružička" u Vukovaru prof. dr. sc. Antun Pintarić, predsjednik Hrvatskog društva kemijskih inženjera i tehnologa prof. dr. sc. Branko Tripalo te drugi brojni ugledni gosti (pročelnici, prodekani, članovi akademske zajednice, predsjednici uprava, direktori i predstavnici gospodarskih subjekata, ravnatelji ustanova, predsjednici udruga, predstavnici lokalne uprave i samouprave).

Skup su pratile i brojne druge aktivnosti: Skup mladih kemičara, održan 15. rujna 2010. godine u Ružičkinoj kući; izložba posvećena Leopoldu (Lavoslavu) Ružički naziva "Ružička i Vukovar", održana 15. rujna 2010. godine, u organizaciji Gradskog muzeja Vukovar i Državnog arhiva Vukovar, u predvorju Javne ustanove u kulturi "Hrvatski dom Vukovar"; svečana večera održana 16. rujna 2010. godine te različite društvene aktivnosti tijekom održavanja Skupa. Osim toga, održalo se i polaganje vijenca i paljenje svijeća u spomen žrtvama rata u Vukovaru od strane sudionika Skupa predvođenih članovima Znanstveno-organizacijskog odbora kod križa na Dunavu. Od navedenih popratnih aktivnosti posebno je bio zanimljiv Skup mladih kemičara na kojem su svoje radove predstavili učenici srednjih škola Vukovarsko-srijemske županije, a dva nagrađena rada prezentirana su i sudionicima Skupa na samom kraju radnog dijela Skupa, 16. rujna 2010. godine. Znanstveno-organizacijski odbor Skupa dao je punu potporu ovoj aktivnosti, a već su započele i aktivnosti na daljnjem jačanju Skupa mladih kemičara tako da ubuduće očekujemo i veći broj učenika srednjih škola te regionalni karakter tog susreta.

Tijekom priprema za Skup tiskana je Prva obavijest Skupa, Druga obavijest Skupa, Konačni program Skupa, Knjiga sažetaka, a u pripremi je i Zbornik radova za koji je do predviđenog roka zaprimljeno 55 znanstvenih i stručnih cjelovitih radova.

Interes za Skup bio je velik i organizatori su s pravom bili uvjereni u njegov uspjeh. Iz kontakata sa sudionicima Skupa saznali smo da su bili zadovoljni organizacijom Skupa te da su im predavanja bila vrlo interesantna, čemu u prilog govori popunjenost dvorane tijekom cijelog Skupa. Osobito je bio uspješan dio Skupa koji se odnosio na posterska priopćenja gdje su gotovo svi prijavljeni sudionici izložili svoje postere. Skup je također bio izuzetno uspješan i u financijskom dijelu, osobito uzimajući u obzir činjenicu da su kotizacije za Skup bile izuzetno povoljne te da je veliki dio prihoda ostvaren putem sponzorstava i donacija. Organizaciju XIII. Ružičkinih dana pomogle su brojne institucije i tvrtke koje su bez ikakvog ustezanja pristale biti sponzori i donatori Skupa. Posebno treba istaknuti pomoć Vukovarsko-srijemske županije i grada Vukovara te ustanova i službi grada Vukovara koji su nesebično pomogli u organiziranju Skupa.

Želja organizatora je da ova dugogodišnja smotra znanstvene i stručne djelatnosti iz područja kemije, kemijskog i biokemijskog inženjerstva, prehrambene tehnologije i biotehnologije, medicinske biokemije i farmacije, zaštite okoliša, poljoprivrede i šumarstva, posvećena sjećanju i štovanju na prvog hrvatskog nobelovca, kemičara Leopolda (Lavoslava) Ružički i dalje ostane značajno mjesto susreta, razmjene iskustava i uspostave suradnje između znanosti i gospodarstva.

U Osijeku, 27. listopada 2010.

Predsjednik Znanstveno-organizacijskog odbora XIII. Ružičkinih dana
prof. dr. sc. Drago Šubarić

prikazi knjiga

Olga Carević i Dražen Vikić-Topić

Znanost, humanost i ekologija

Urednik: Zvonko Benčić; Recenzenti: Davorin Rudolf i Ivica Kostović; Nakladnik: GRAPHIS d. o. o., Zagreb; Za nakladnika: Elizabeta Šunde; ISBN 978-953-279-025-2

Knjiga koju predstavljam odlikuje se nesvaganjnim pristupom. Djelo je to dvoje znanstvenika, koji razmišljaju i pišu o problemima koji nisu samo dio njihove uže struke. Znanstvenika koji su svojim člancima u Vjesniku godinama hrvatsku javnost poticali na razmišljanje o znanstvenoj politici, ali i o nužnosti humanističkoga pristupa znanosti i zaštiti okoliša. Da su u tome uspjeli, govore brojne reakcije čitatelja, navedene u opsežnom poglavlju *Osvrti* (str. 135–174) na kraju knjige, iz kojih ponegdje proviruje i blaga kritika njihova mišljenja, ali gotovo unisono proizlazi zaključak da su autori na pristupačan i svima razumljiv način upoznavali javnost s gorućim temama hrvatske svagdašnjice. Pozdravljam njihovu odluku da objavljene članke, dopunjene ponekom novijom spoznajom, objedine u poglavljima *Znanost, Humanost i Ekologija* te

